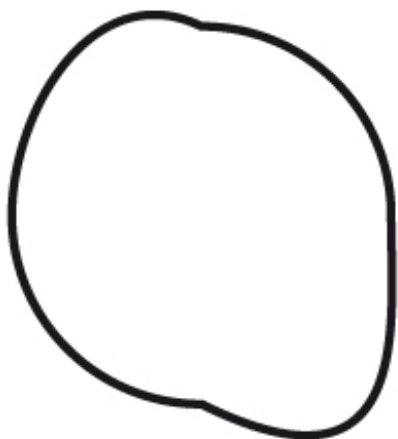

Sochy v ulicích Brno Art Open 2011

11 06 – 28 08 (2011)

Veřejná prostranství města Brna

Kurátorem přehlídky je Karel Císař.

Tisková konference v pátek 10 06 2011 ve 14 h v Domě umění, Malinovského nám.

Vernisáž v pátek 10 06 2011 v 18 hodin za Domem umění

Stav věcí

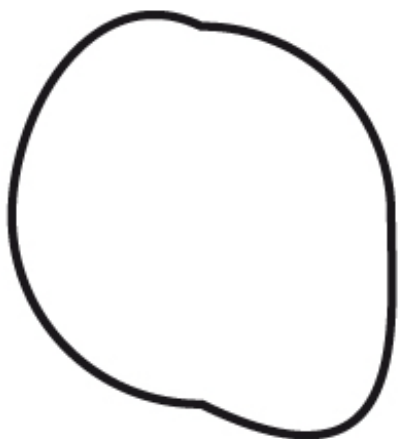
Třetí ročník přehlídky Sochy v ulicích Brno Art Open 2011 navazuje na záměr předchozích dvou ročníků rozvíjet téma výtvarné umění a jeho funkce ve veřejném prostoru. Letošní ročník se však odlišuje snahou o systematické přehodnocení všech tří základních komponentů tohoto typu výstavního formátu – role umění, prostoru a diváků. Na pólu umění se přehlídka pokouší předvést co nejširší pole výrazových prostředků, které mohou být do podobné výstavy zahrnuty. Byli proto osloveni především umělkyně a umělci střední a mladší generace, jejichž práce překračují tradiční vymezení uměleckých disciplín a kteří se volně pohybují mezi odlišnými vyjadřovacími prostředky. Z hlediska prostoru byla volena taková místa, která – přestože se nacházejí v historické části města – většinou nejsou na hlavních komunikacích a ukazují mimořádnou vrstevnatost brněnského městského prostoru. Označuje-li tradičně umístěná socha zpravidla místo historické paměti, pak intervenující díla současného umění poukazují spíše na možnosti, které by dané místo mohlo mít v budoucnosti. S tím souvisí i třetí a ústřední pól přehlídky, jímž jsou diváci – jejich vztah k místu a uměleckému dílu a zvláště pak otázka, jakou roli v životě jedince i společnosti může umění hrát. Po déle než ročních přípravách bude 10. 6. 2011 v Brně slavnostně představeno patnáct nově vytvořených děl od čtrnácti umělců včetně jedné umělecké skupiny. Jsou jimi: Filip Cenek, Barbora Klímová, Eva Koťátková, Dominik Lang, Christoph Meier (Rakousko), Markéta Othová, Jiří Příhoda, Rafani, Jiří Skála, Matěj Smetana, Adéla Svobodová, Jan Šerých, Michal Škoda a Jiří Thýn.

Kurátorem přehlídky je Karel Císař.

Přehlídka se v širokém spektru vyjadřovacích prostředků od instalací, architektonických intervencí přes světelné a zvukové instalace, malbu a fotografii až po sociální projekty a performance pokouší navázat dialog s místy, pro něž byla vytvořena. V některých případech umělci dominantně vstupují do infrastruktury města a narušují plynulý průchod komunikací, jindy obyvatelé a návštěvníky naopak přivedou do míst, která jsou z různých důvodů běžně nepřístupná. Několikrát se totiž snaží upozornit na nějaké konkrétní místo či stavbu.

Stejně důležitý jako místo je však v letošním ročníku přehlídky i čas, neboť byly zahrnuty rovněž instalace, filmová projekce, performance a sociální projekt, jež mají časovou povahu a které od diváků, kteří mají s uměním ve veřejném prostoru díky předchozím ročníkům již zkušenosti, vyžadují aktivní spoluúčast. Umožní jim zato nový pohled na místo, v němž žijí, i na sebe navzájem. Mnohostranně rozšířené pole, v němž se letošní ročník přehlídky Sochy v ulicích Brno Art Open 2011 pohybuje, tak tematizuje vnitřní sepjatost mezi vývojem umění a vývojem společnosti. Byl-li pro letošní ročník zvolen podtitul Stav věcí, neměl by vyjadřovat pouze pochopení uměleckého díla jako věci mezi jinými věcmi, včetně jeho dočasnosti a křehkosti, ale vyjadřovat i podobnými vlastnostmi nadaný stav soudobé společnosti. Obdobně by se naopak i v novém stavu věcí, s nímž experimentuje umění, měly odrážet možnosti změny stavu společnosti.

Karel Císař

Zahájení výstavy

Vernisáž se uskuteční v pátek 10. června 2011 v 18 hodin za Domem umění, Malinovského nám. 2. Přehlídku zahájí primátor statutárního města Brna Roman Onderka, ředitel Domu umění Rostislav Koryčánek a kurátor přehlídky Karel Císař.

Program vernisážového dne

14.00 hodin Dům umění, tisková konference

14.20 hodin ulice Brna, komentovaná prohlídka s kurátorem výstavy Karlem Císařem

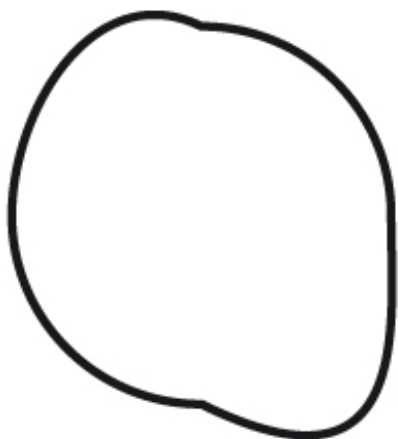
17.00 hodin Socha maršála Malinovského, Jiří Skála a Vladimír 518 (performance)

18.00 hodin Dům umění, slavnostní zahájení přehlídky

21.00 hodin Dům umění, Kazety (koncert)

Publikace

V průběhu výstavy vyjde publikace, která kromě textů kurátora, rozhovorů s umělci a dokumentace realizovaných uměleckých děl, přinese rovněž překlady významných textů k tématu umění ve veřejném prostoru od předních světových teoretiček umění Rosalind Kraussové, Rosalyn Deutscheové a Miwon Kwonové.

Účastníci přehlídky

Filip Cenek

Nar. 1976 v Jeseníku, žije a pracuje v Brně.

Výstavy a festivaly: Centre Pompidou, Paříž; EMAF, Osnabruck; NIVAF, Nagano.

Kino, 2011

bývalé kino Kapitol, Divadelní 3 (49°11'41.876"N, 16°36'50.779"E) // úterý–pátek 10–18 h

Filip Cenek se prací **Kino vrací do dnes již zrušeného kina Kapitol**, kde před lety působil jako promítač. Kino sídlilo ve významném modernistickém paláci Morava od architekta Arnošta Wiesnera. Cenková filmová instalace navrácí budově alespoň dočasně její původní funkci a ukazuje, že veřejný prostor nemusí být nutně prostorem exteriérovým. V ambientním filmu ukazuje divákům tékavými záběry jejich město jako skrytou sonorní krajinu, která se vzpírá běžné orientaci.

Barbora Klímová

Nar. 1977, žije a pracuje v Brně. Laureátka Ceny Jindřicha Chalupického za rok 2005.

Výstavy: Salzburger Kunstverein, Salzburg; Museum of Art, Seoul; Manifesta 7.

Crosscultural Guide, 2011

Prezentace v Domě umění, procházky po celém městě (49°11'46.820"N, 16°36'52.719"E) // 12. 6., 14 h / 13. 6., 10.45 h / 17. 6., 15 h / 20. 6., 14 h / 25. 6., 14 h / 26. 6., 15 h / 27. 6., 13 h / 29. 6., 10 h / 2. 7., 12 h / 4. 7., 16 h / 5. 7., 15 h / 8. 7. 2011, 11 h

Východiskem sociálního projektu Barbory Klímové se stal samizdatový průvodce po Československu, který pro potřeby zahraničních návštěvníků sestavila začátkem osmdesátých let manželka tehdejšího amerického ambasadora Wendy W. Luersová. Klímová za spolupráce s různě diferencovanou skupinou zahraničních obyvatel Brna připravila sérii komentovaných vycházek, které ostatním obyvatelům zprostředkují odlišný pohled na město a povedou k vytvoření mezikulturního průvodce.

Eva Kořátková

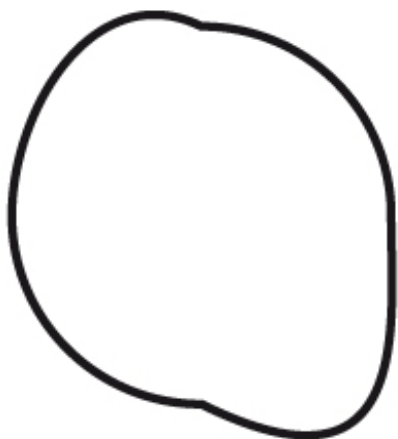
Nar. 1982, žije a pracuje v Praze. Laureátka Ceny Jindřicha Chalupického za rok 2007.

Výstavy: Secession, Vídeň; Tate Liverpool; Meyer Riegger, Karlsruhe.

Ztráty a nálezy, 2011

Lužánky, při ulici Pionýrská (49°12'26.990"N, 16°36'26.249"E) // 8–18 h

Instalaci v podobě monumentálního umělého kamene, do nějž je možné vstoupit dřevěnými dveřmi, se Eva Kořátková dotýká jemných hranic mezi přírodním a umělým nebo osobním a veřejným. V interiéru kamene jsou diváci konfrontováni se zvukovou instalací, jejíž útržkovité dialogy – které budou v průběhu přehlídky postupně obměňovány – jim umožní nahlédnout do rozpadajícího se světa starších lidí.

Dominik Lang

Nar. 1980, žije a pracuje v Praze. V letošním roce reprezentuje Českou republiku na 54. Benátském bienále. Výstavy: Centre Pompidou, Paříž; Zamek Ujazdowski, Varšava; Moravská galerie v Brně.

Zed', 2011

roh ulic Koblížná a Sukova (49°11'43.323"N, 16°36'45.687"E)

Záměrem přehradit rušnou nákupní ulici v centru města dominantní zdí dosahuje Dominik Lang silného zcizujícího efektu, v němž si kolemjdoucí, kterým zed' zabraňuje ve volném průchodu, uvědomí organizaci městského prostoru a svůj každodenní pohyb v něm. Práce se pokouší nemetaforickým, ryze fyzickým způsobem přivést obyvatele k reflexi místa, v němž žijí.

Christoph Meier

Nar. 1980, žije a pracuje ve Vídni (Rakousko).

Výstavy: Secession, Vídeň; Kunsthaus Graz; Kumho Art Museum, Seoul.

Bez názvu (Olbram Zoubek), 2011

terasa vedle hotelu International (49°11'43.178"N, 16°36'18.900"E)

Instalace mladého rakouského umělce Christopa Meiera vychází z detailního průzkumu brněnského městského mobiliáře. Meiera při něm zaujala modrá technická plachta, již bylo během stavebních úprav před hotelem Continental přikryto rané dílo významného českého sochaře Olbrama Zoubka. Tak se to, co mělo původně sloužit jako pouhá ochrana skulptury, stalo v Meierově práci samostatným uměleckým dílem. Plachta byla po jednání s majitelem budovy převezena do Vídně, kde pro ni umělec vytvořil novou konstrukční oporu, a následně navrácena zpět a umístěna před jiným hotelem, architektonicky však na velmi podobném místě, kde vytváří otevřenou sochařskou formu.

Markéta Othová

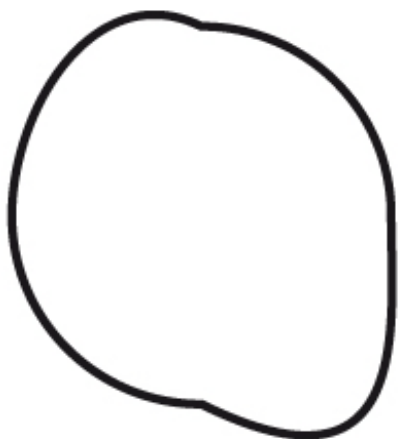
Nar. 1968 v Brně, žije a pracuje v Praze. Laureátka Ceny Jindřicha Chalupického za rok 2002. Výstavy:

The Photographers' Gallery, Londýn; Kunsthalle Basel; Museum of Contemporary Photography, Chicago.

Průsmyk, 2011

zadní stěna zastávky MHD Obilní trh (49°11'54.156"N, 16°35'50.963"E)

Práce Markéty Othové dovádí do krajních mezí její tvůrčí metodu, v níž jednotlivé snímky fungují výhradně společně – jako místně specifická instalace. Černobílé fotografie, které ukazují dva identické, ovšem zrcadlově obrácené pohledy na horský průsmyk, tematizují vnitřní členění drobné modernistické stavby, na níž jsou nainstalovány, a kontrastně upozorňují její současný bezútěšný stav.

Jiří Příhoda

*Nar. 1966 v Jihlavě, žije a pracuje v Praze. Laureát Ceny Jindřicha Chalupického za rok 1997.
Výstavy: Bienále Busan, Korea; Kunsthalle Krems, Kunsthalle Baden-Baden.*

Interiér I.

průchod u hotelu International (49°11'41.281"N, 16°36'21.457"E)

Architektonická intervence Jiřího Příhody využívá opuštěnou mramorovou desku v průchodu hotelu International jako základ k vytvoření sterilního, horním světlem ozářeného interiéru, odděleného od vnějšku skleněnou tabulí. Prostředí na pomezí vyklizené výlohy obchodu a očím veřejnosti nemístně odhaleného obydlí nechává diváky uvažovat o tom, co je ve městě vystaveno našemu pohledu a jak se z pozorovatelů stáváme pozorovanými.

Rafani

Umělecká skupina, vznikla v roce 2000.

Výstavy: Galerie Klatovy/Klenová; Kunstverein Springhornhof, Neuenkirchen; BWA Wrocław.

Zahradní instalace, 2011

staveniště mezi ulicemi Benešova a Kolište (49°11'41.972"N, 16°36'55.477"E) // úterý–neděle 10–18 h

Umělecká skupina Rafani vytváří veřejný prostor v místě zřetelně privátním, totiž na stavebních pozemcích v bezprostřední blízkosti historického centra města, které jsou určeny k výstavbě administrativně-obchodního komplexu. V jeho středu Rafani nechali vybudovat malou francouzskou zahradu, jejíž ornamentální tvarosloví – odkazující k počtu členů skupiny – otevírá návštěvníkům prostor k těkavé kontemplaci.

Jiří Skála

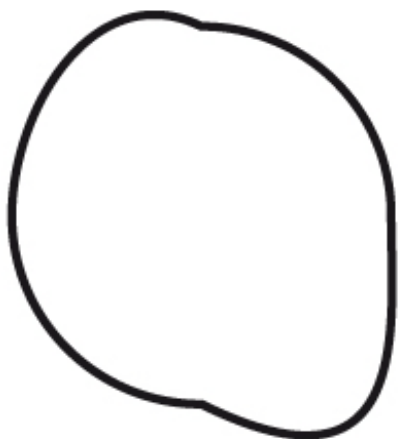
Nar. 1976 v Klatovech, žije a pracuje v Praze. Laureát ceny Jindřicha Chalupického za rok 2009.

Výstavy: Art in General, New York; Wiels Contemporary Art Centre, Brusel; Frankfurter Kunstverein.

Cizorodá tělesa, 2011

10. 6., 17 h pomník maršála Malinovského (49°11'46.049"N, 16°36'52.250"E), 11. 6., 18 h pomník Raduita de Souche (49°11'42.138"N, 16°35'55.839"E), 22. 6., 17 h pomník Edvarda Beneše (49°12'29.585"N, 16°35'32.210"E), 22. 6., 18 h pomník Rudoarmejce (49°11'58.711"N, 16°36'31.411"E)

Performanci Jiřího Skály provede v průběhu přehlídky čtyřikrát, vždy u jiného existujícího památníku, významný český rapový umělec Vladimír 518. Performance sestává z četby autorovy krátké povídky týkající se konstrukce osobní a veřejné historické paměti.

Matěj Smetana

Nar. 1980 v Praze, žije a pracuje v Praze.

Výstavy: Moravská galerie v Brně; BROTKunsthalle, Vídeň; Villa Reykjavik.

Hvězda, 2011

světelná instalace při ulici Lužánecká (49°12'16.907"N, 16°36'27.059"E) // denně o půlnoci

Krajně omezená viditelnost instalace Matěje Smetany by měla vést k vytvoření nového městského mýtu, v němž obyvatelé ve vyprávění sdílejí zkušenost, kterou takřka nikdo z nich ve skutečnosti nezažil. Práce sestává z modelu hvězdy, která se vždy o půlnoci v záblesku reflektorů na několik okamžiků vynoří z jímky v odlehle části parku Lužánky.

Adéla Svobodová

Nar. 1978 v Praze, žije a pracuje v Praze.

Výstavy: Karlin Studios, Praha; Meetfactory, Praha; Praguebiennale 4.

Bez názvu, 2011

roh ulic Uhelná a Úzká (49°11'20.188"N, 16°36'39.599"E), Veselá (49°11'45.990"N, 16°36'19.287"E)

Billboardy Adély Svobodové jsou na hranici mezi volným uměním a grafickým designem. Oproti jiným uměleckým dílům, která využívají tento nosič k propagaci (jako to činí běžná reklama), a nejsou tak schopna vzepřít se jeho komerční funkci, dosahuje Svobodová z pozic grafického designu kritické reflexe média, a navíc i silného estetického vyznění. Obraz na billboardu totiž redukuje na plochy tří základních barev (azurová, purpurová, žlutá) a černé, z nichž sestávají všechny tištěné obrazy.

Jan Šerých

Nar. 1972, žije a pracuje v Praze.

Výstavy: Bonner Kunstverein, Bonn; GHMP, Praha; Moravská galerie v Brně.

Tisíc důvodů se vracet, 2011

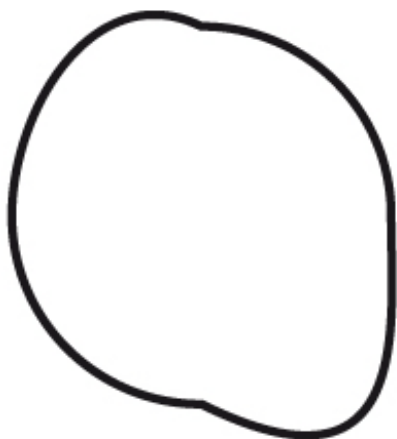
Moravské náměstí (49°11'56.463"N, 16°36'31.215"E)

Na válci upevněná panoramatická fotografie představuje v čase zastavený zrcadlový odraz rušného náměstí v centru města. Momentní snímek, automaticky pořízený při mapování ulic pro internet, kde má sloužit k vytvoření iluze pohybu v trojrozměrném prostoru, Šerých naopak proměnil v monument daného okamžiku.

Cvrček, 2011

Alfa pasáž, Poštovská (49°11'41.355"N, 16°36'35.864"E)

Zvuková instalace využívající technologii směrových zvukových reproduktorů vnáší do rušného místa frekventované pasáže zvuk, který v nás evokuje spíše pobyt mimo město a vede k nenaplněnému hledání zdroje intenzivního zvuku, podobně jako to děláme v případě skutečného cvrčka.

Michal Škoda

Nar. 1962 v Táboře, žije a pracuje v Soběslavi.

Centre d'Art Neuchâtel; Praguebiennale 4; Center for Contemporary Non-Objective Art, Brusel.

Bílá, 2011

podchod na rohu ulice Dorných a Křenová, budova Městské policie (49°11'29.937"N, 16°36'53.430"E)

Michal Škoda svůj systematický zájem o významové konotace formálně reduktivních a geometrizujících tendencí přivedl na novou úroveň ve výmalbě okrajového podchodu poblíž rušné křižovatky. Neviditelné místo, kterým bychom jinak prošli bez povšimnutí, paradoxně zviditelnil jeho pečlivou rekonstrukcí. Zářivě bíle vymalovaný prostor se tak stává středem pozornosti. Práce vznikla díky laskavé podpoře uživatele budovy Městské policie, která poskytla tento prostor s vědomím, že proměna tohoto místa může některé obyvatele Brna provokovat k negativním projevům vůči provedené „bílá“ rekonstrukci.

Jiří Thýn

Nar. 1977 v Praze, žije a pracuje v Praze.

Výstavy: Galerie Rudolfinum, Praha; Museum of Contemporary Photography, Chicago; GHMP, Praha.

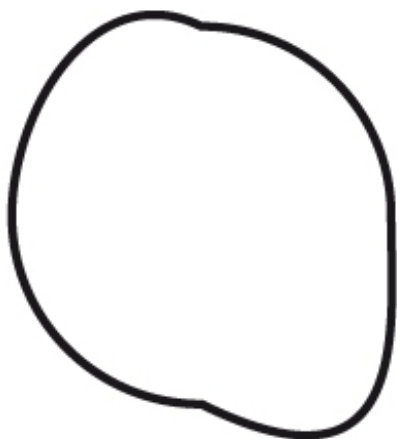
Světelná kompozice No. 15, 2011

fasáda do Římského náměstí, Františkánská 17 (49°11'34.347"N, 16°36'41.418"E)

Světelná plastika Jiřího Thýna vychází z tvarosloví dochovaných architektonických prvků na slepé fasádě běžného činžovního domu otočeného do skrytého náměstí v centru města. Na tyto prvky Thýn reagoval vytvořením abstraktní instalace ze zářivkových světél, která evokují užitek estetiku dobové reklamy, jakož i formálně reduktivní tendence minimálního umění vznikající v té době ve zcela odlišné sociální i kulturní situaci v zahraničí.

Karel Císař, kurátor

Nar. 1972, působí ve Filosofickém ústavu AV ČR a na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Knižně publikoval mj. *Co je to fotografie?*, Herrmann a Synové 2004, *Markéta Othová*, Walther König 2010 a *Věci, o kterých s nikým nemluví*, Agite 2010 a přispěl do monografií *Ján Mančuška: Against Interpretation*, Hatje Cantz 2011, *MAM Project: Kateřina Šedá*, Mori Art Museum 2010. Byl kurátorem výstav mj. 5. a 6. Bienále mladého umění, Zvon, GHMP, Praha, 2005 a 2008, *Vzpomínky na budoucnost*, Galerie Václava Špály, 2009, *Any-instant-whatever*, Bunkier Sztuki, Krakov, 2009 a *50% Grey*, *Contemporary Czech Photography Reconsidered*, (s K. Irvine) MoCP, Chicago, 2010.

Informace o výstavě

Karel Císař, 728 051 006, kcisarcz@yahoo.com

Tiskové materiály, fotografie

Barbora Antonová, 731 506 376, antonova@dum-umeni.cz

Produkce

Jitka Vitásková, Zdeněk Hamža

Instalace

Paul Lerch, Ladislav Mirvald, Pavel Dvořák, Jiří Šmíd, Suchceren
technická spolupráce Pavel Velecký, New Work

Doprovodný program

Barbora Šedivá, Evi Scheller (aktuální program na www.dum-umeni.cz)

Grafický design

2011 Designers (Petr Bosák, Robert Jansa)

Fotografie

Michaela Dvořáková, Martin Polák

Pořádá

Statutární město Brno ve spolupráci s Domem umění města Brna

Projekt se koná s laskavou podporou těchto partnerů

Statutární město Brno

Jihomoravský kraj

Ministerstvo kultury ČR

Visegrad Fund

ARS PUBLICA, CD centrum, Českomoravský beton, CNFB - Česko německý fond budoucnosti,
Dopravní stavby, DPMB, Fakulta architektury VUT, Goethe-Institut v Praze, Hausner, Hotel Avion,
Hotel International, Německé velvyslanectví v Praze, Podzemní stavby, Robert Bosch Stiftung, TSB,
UAD, Wombat, 4AM

Zvláštní poděkování: Brněnské komunikace, a.s., Veřejná zeleň města Brna, a.s., Městská policie
Brno